

หน้าที่ของโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่อยู๋ในเมือง

นางสาวอรนุช คลองเชิงคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-306-8

008847

18231020

THE FUNCTIONS OF TELEPHONE FOR URBAN FAMILY LIFE

Miss Oranuch Klongcherngsorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Public Realties

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์

หน้าที่ของโทรศัพท์มือถือที่วางไว้ในเมือง

โดย

นางสาว อรุณช กลองเชิงสูง

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกาเยะ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

Sirachai Sirikayae

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ มุขนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Prachan

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

Sirachai Sirikayae

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกาเยะ)

Wanwan

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวัญ เรือง กิติวัฒน์)

Gunthima

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.กันทิมา ชนะโสภณ)

ลิขสิทธิ์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

หน้าที่ของโทรทัศน์จอสีวิศกรอบครัวที่อยู่ในเมือง

ชื่อนิสิต

นางสาวอรนุช กลองเชิงศร

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกาเยะ

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

ปีการศึกษา

2527

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงหน้าที่โทรทัศน์ว่ามีประโยชน์และมีความสำคัญต่อชีวิตครอบครัวที่อยู่ในเขตเมืองหรือไม่ เพื่อทราบถึงการใช้โทรทัศน์ของผู้อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อทราบว่าโทรทัศน์มีส่วนช่วยในการวางแผนการพัฒนาประเทศ เพราะปัจจุบันการศึกษาเรื่องโทรทัศน์เป็นที่ตื่นตัวของนานาประเทศ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ประชากรที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เพราะเป็นเขตที่มีความเจริญสูงสุด และมีปัจจัยของความเป็นเมืองที่สมบูรณ์ที่สุดของประเทศไทย โดยได้เลือกครอบครัวของนิสิตคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 1 และ 3 มา 35 ครอบครัว โดยแบ่งออกเป็น 3 เขต คือ เขตในเมือง เขตคอเมือง และเขตชานเมือง ซึ่งแบ่งตามโครงการสำรวจสภาวะเศรษฐกิจสังคมและประชากรของกรุงเทพมหานคร

ในการวิจัยพบว่าหน้าที่ของโทรทัศน์ โดยนำมาเรียงลำดับดังนี้

1. หน้าที่ส่งข่าวสารธุรกิจ
2. หน้าที่ที่ใช้เป็นสื่อในการสมาคม
3. หน้าที่ที่ใช้เป็นสื่อในการศึกษาค้นคว้า
4. หน้าที่ที่ใช้เป็นสื่อในการเยี่ยมเยียน
5. หน้าที่ที่ใช้เป็นสื่อในการสั่งซื้อสินค้าและบริการ
6. หน้าที่ที่ใช้เป็นสื่อส่งข่าวที่เป็น "ความลับ"

7. หน้าที่สอบถามความคิดเห็น

8. หน้าที่ส่งข่าวสารอันนำมาสู่การตัดสินใจที่รวดเร็ว

จากการศึกษาครั้งนี้หน้าที่ของโทรศัพท์ต่อการสร้างความรู้สึกรู้สึกว่ามีความปลอดภัย คือ บริการ 191 และ 123 ไม่มีครอบครัวใดใช้บริการนี้เลย อาจเป็นเพราะว่าไม่มีเหตุการณ์ที่ทำให้ต้องใช้โทรศัพท์ทางค่านี ซึ่งอาจจะเป็นหน้าที่แฝงของโทรศัพท์ กังที่ Urtzed และ Turner ได้ทำการศึกษาไว้

นอกจากนี้แล้วในการวิจัยยังพบว่าลักษณะหน้าที่ของการนำโทรศัพท์มาใช้เพื่อประโยชน์ต่าง ๆ แตกต่างกันไปตามลักษณะตัวแปร 7 ตัวคือ เขตที่อยู่ อายุ สถานภาพ ในครอบครัว อาชีพ เวลาการใช้โทรศัพท์ ระยะเวลาการใช้โทรศัพท์ และความบ่อยครั้งในการใช้โทรศัพท์ และจากข้อสมมุติฐานที่ว่า ความบ่อยครั้งของการใช้โทรศัพท์ทำให้ความบ่อยครั้งในการใช้สื่อมวลชนชนิดอื่น อันได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ลดน้อยลงนั้น ผลปรากฏว่า ความบ่อยครั้งในการใช้โทรศัพท์ไม่ทำให้ความบ่อยครั้งในการใช้สื่อมวลชนชนิดอื่นลดน้อยลง ทั้งนี้เนื่องมาจากการเปิดรับสื่อมวลชนเป็นอุปนิสัยประจำตัวของแต่ละคน

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ย่อมเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้เกี่ยวข้องหรือมีความสนใจทางค่านีในการศึกษาค้นคว้าในชั้นที่ละเอียดลึกซึ้งต่อไป อันจะก่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการวางนโยบายและแผนการใช้สื่อโทรศัพท์เพื่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต

Thesis Title   The Functions of Telephone for Urban Family Life
Name   Miss Oranuch Klongcherngsorn
Thesis Advisor   Associate Professor Sirichai Sirikaya, Ph.D.
Department   Public Relation
Academic Year   1984

ABSTRACT

This study has been conducted with an objective to acquire knowledge on "the function of telephone in services to human needs" with emphasis on three areas as listed below:

1. Its usefulness and its importance to the life of urban families.
2. Its manual usage by the Bangkok Metropolitan residents.
3. Its roles in the planning of the nation's development.

The population selected for this study were residents within the Bangkok Metropolitan area because this is the most advanced and prosperous section of the country with complete material facilities of a true city. The selection was made on 35 families of 1st and 3rd year students of the Faculty of Mass Communications, Chulalongkorn University from three different parts of the city: downtown, suburb and its outlying areas, as classified according to the Bangkok Metropolitan Socio-Economic and Population Survey Plan.

5

The result of this study lists the functions of telephone as follows.

1. To broadcast business news.
2. To serve as media for social get together.
3. To serve as media for appointment.
4. To serve as media for social visits.
5. To serve as media in placing orders for goods and service.
6. To serve as media for sending information classified "secret or confidential".
7. To serve as media to acquire opinion.
8. To serve as media to finish information which will result in a prompt dicision making.

The functions of telephone as media to acquire secure feeling is not found in this study. The selected families never use the emergency numbers (191, 123); it's probably because there's no serious situation occurred. Accordingly, Urtzed and Turner's studies show that to give the feeling of security is a latented function of telephone..

The Functions of the telephone are found to be related to seven variations namely: residential area, age, family status, occupation, timing, duration and frequency of making a phone call. It is also found that the frequency of telephone usage does not affect or decrease the frequency of using other mass medias such as television, newspaper and radio.

In conclusion, the researcher hopes that this study will benefit other people who is related in this kind of study and those who are interested in this area will make a further study in depper details in order to make the telephone more efficient media in the future.

กติกกรรมประกาศ

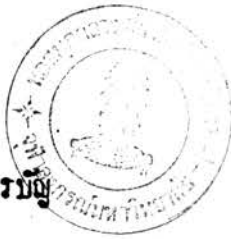
การที่วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ก็ด้วยความกรุณาและความสนับสนุนของรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ ในการที่เป็นผู้ให้คำแนะนำทั้งทางทฤษฎีและทัศนะใหม่ในการสื่อสารและการวิจัย อันเป็นที่มาของการเลือกประเด็นปัญหาในการวิจัย พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ปรัชญา และร่วมแก้ไขปัญหา ตลอดจนชี้แนะสิ่งที่ควรปรับปรุงด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา นอกจากนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์ และอาจารย์ ดร.กันทิมา ชนะโสภณ กรุณาให้คำแนะนำและความรู้ทางด้านการสื่อสารและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างละเอียด จนทำให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ขึ้น

การเก็บรวบรวมเป็นไปด้วยความสะดวกและยังให้ประสบความสำเร็จแก่วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอขอบคุณนิสิตคณะนิเทศศาสตร์ ปีที่ 1 และ 3 ดังนี้คือ ชูประวัติกิจ จันทรทิพย์ ชาญณรงค์พร พรมิทธิ์ พระประภา พนิกา บุญชัยศรี พรพัฒน์ ศรีธนาบุตร และ บุญเกษม เสริมวิฆนากุล นิสิตปริญญาโทรุ่น 6 ที่ให้ความช่วยเหลือในการศึกษานิสิตในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ เพื่อน ๆ และพี่ ๆ รุ่น 5 ที่เป็นกำลังใจและสนับสนุนให้ผู้วิจัยมีความอดุสาหะในการทำวิทยานิพนธ์นี้ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าได้จัดทำขึ้นด้วยความพยายามและตั้งใจอย่างดียิ่ง แต่กระนั้นก็ตาม ผู้วิจัยไม่สามารถเรียบเรียงถ้อยคำใดเทียบได้กับความรู้ลึกซึ้งซึ่งและสำนึกในพระคุณที่ผู้วิจัยรู้สึกต่อทุกท่านที่กล่าวนามมาแล้วข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

อรนุช กลองเชิงศร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิติกรรมประกาศ.....	ฅ
รายการตารางประกอบ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	5
ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	23
ปัญหาหน้าวิจัย.....	23
สมมติฐาน.....	24
ข้อกกลงเบื้องต้น.....	25
2. ระเบียบวิธีวิจัย.....	27
ประชากร.....	27
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
การทดลองใช้เครื่องมือ.....	32
การรวบรวมข้อมูล.....	32
ตัวแปรและการวัดตัวแปร.....	34
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
สภาพทั่วไปของครอบครัว.....	39

บทที่	หน้า
หน้าที่ของโทรศัพท์ต่อชีวิตครอบครัวที่อยู่ในเมือง.....	49
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้โทรศัพท์ของครอบครัวที่อยู่ในเมือง. เขตที่อยู่.....	56
อายุ.....	59
สถานภาพในครอบครัว.....	61
อาชีพ.....	64
เวลา.....	67
ระยะเวลา.....	70
ความบ่อยครั้งในการใช้โทรศัพท์.....	72
ความบ่อยครั้งในการใช้โทรศัพท์ทำให้ความบ่อยครั้งในการใช้ สื่อมวลชนชนิดอื่น คือ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ลดน้อยลง...	74
4. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	86
ภาคผนวก.....	89
ก. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของครอบครัว.....	90
ข. สมุดกมบันทึกการใช้โทรศัพท์.....	93
ประวัติผู้เขียน.....	99

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนครัวเรือนในแต่ละเขต.....	39
2	ลักษณะอาคารสถานที่อยู่.....	40
3	ขนาดของเนื้อที่อาคารบ้านเรือน.....	41
4	จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำแนกตามช่วงอายุ.....	42
5	จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำแนกตามสถานภาพในครอบครัว.....	43
6	จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำแนกตามอาชีพ.....	44
7	จำนวนโทรศัพท์ในครอบครัว.....	45
8	จำนวนโทรทัศน์ในครอบครัว.....	45
9	จำนวนวีซีดีโอเทปในครอบครัว.....	46
10	จำนวนวิทยุในครอบครัว.....	47
11	จำนวนหนังสือพิมพ์ในครอบครัว.....	47
12	จำนวนนิตยสารในครอบครัว.....	48
13	หน้าที่โทรศัพท์ในเขตกรุงเทพมหานคร.....	50
14	ลักษณะการดำเนินชีวิตในการใช้ห้องต่าง ๆ ภายในบ้าน.....	52
15	ห้องที่ใช้โทรศัพท์มากที่สุดภายในบ้าน.....	53
16	สถานที่ที่สมาชิกในครอบครัวใช้โทรศัพท์.....	55
17	การใช้โทรศัพท์ของแต่ละเขต.....	57
18	เปรียบเทียบหน้าที่โทรศัพท์ระหว่างเขตที่อยู่.....	58
19	การใช้โทรศัพท์แบ่งตามอายุ.....	59
20	เปรียบเทียบหน้าที่โทรศัพท์ระหว่างอายุ.....	60
21	การใช้โทรศัพท์ แบ่งตามสถานภาพในครอบครัว.....	62
22	เปรียบเทียบหน้าที่โทรศัพท์ระหว่างสถานภาพในครอบครัว.....	63
23	การใช้โทรศัพท์ แบ่งตามอาชีพ.....	65
24	เปรียบเทียบหน้าที่โทรศัพท์ระหว่างอาชีพ.....	66

การางที่	หน้า
25	การใช้โทรศัพท์ แบ่งตามเวลาของการใช้โทรศัพท์..... 68
26	เปรียบเทียบหน้าที่โทรศัพท์ระหว่างเวลาของการใช้โทรศัพท์.. 69
27	การใช้โทรศัพท์ แบ่งตามระยะเวลาของการใช้โทรศัพท์..... 70
28	เปรียบเทียบหน้าที่โทรศัพท์ระหว่างระยะเวลาของการใช้โทรศัพท์. 71
29	การใช้โทรศัพท์ แบ่งตามความบ่อยครั้งของการใช้โทรศัพท์... 72
30	เปรียบเทียบหน้าที่โทรศัพท์ระหว่างความบ่อยครั้งของการใช้ โทรศัพท์..... 74
31	สมาชิกในครอบครัวกับจำนวนการใช้โทรศัพท์และการใช้สื่อมวลชน ชนิดอื่น..... 75